నివేదించదగినది

భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం

సివిలు అప్పీలు అధికారపరిధి

సివిల్ అప్పీల్ నం.1784/ 2023

(@ SLP (C) నం. 5386/2023)

(డైరీ నం. 9620/2022)

ఢిల్లీ యొక్క NCT ప్రభుత్వం ... అప్పీలుదారు(లు)

వర్సెస్

విజయ్ గుప్తా మరియు ఇతరులు ...ప్రతివాది(లు)

తీర్పు

MR షా, న్యాయమూర్తి.

1. రిట్ పిటీషన్ (సి) నం. 9196/2015 లో 06.08.2018 తేదీన న్యూఢిల్లీలో ఢిల్లీ హైకోర్టు జారీ చేసిన ఆక్షేపిత తీర్పు మరియు ఉత్తర్వుపై బాధగా మరియు అసంతృప్తిగా భావించడం, దీని ద్వారా పైన పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్‌ను హైకోర్టు అనుమతించింది మరియు భూసేకరణ, పునఃవ్యవస్థీకరణ మరియు పునరావాసంలో న్యాయమైన పరిహారం మరియు పారదర్శకత చట్టం, 2013 యొక్క సెక్షన్ 24 (2) ప్రకారం ప్రశ్నార్థక భూమికి సంబంధించి

సేకరణ కాలం చెల్లిందని భావించబడిందని ప్రకటించింది (ఇకపై దీనిని "చట్టం, 2013" అని పిలుస్తారు), ఢిల్లీ ఎన్సిటి ప్రభుత్వం ప్రస్తుత అప్పీలుకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చింది.

2. అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది, హైకోర్టు ముందు ఉన్న అసలు రిట్ పిటిషనర్లు తదుపరి కొనుగోలుదారులు అయినందున, వాటిని సవాలు చేయడానికి వారికి ఎటువంటి హక్కు లేదని హైకోర్టులో అప్పీలుదారు తరపున నిర్దిష్ట కేసు అని గట్టిగా సమర్పించారు. అయితే, పై అభ్యంతరాలు ఉన్నప్పటికీ, హైకోర్టు తదుపరి కొనుగోలుదారుల అభ్యర్థన మేరకు రిట్ పిటిషన్ ను స్వీకరించింది మరియు **ప్రభుత్వం (ఎన్ సిటి ఆఫ్ ఢిల్లీ) వర్సెస్ మానవ్ ధరమ్ ట్రస్ట్ మరియు ఇంకొకరుల (2017) 6** SCC **751** విషయంలో ఈ కోర్టు యొక్క తీర్పుపై ఆధారపడి, 2013 చట్టంలోని సెక్షన్ 24 (2) ప్రకారం ప్రశ్నార్థకమైన భూమికి సంబంధించిన స్వాధీనాన్ని కోల్పోయినట్లు పరిగణించబడుతుందని ప్రకటించింది. **శివకుమార్ మరియు ఇంకొకరు వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఇంకొకరు, (2019) 10 SCC 229** విషయంలో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో ఉంచుకుని, **మానవ్ ధరమ్ ట్రస్ట్ మరియు ఇంకొకరు(సుప్ర)** విషయంలోని నిర్ణయం, మంచి చట్టం కాదు. **శివకుమార్ మరియు ఇంకొకరు (సుప్ర)** విషయంలో ఈ కోర్టు గమనించిన విధంగా, తీర్పు వెలువరించింది, **ఢిల్లీ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ వర్సెస్ గాడ్ ఫ్రే ఫిలిప్స్ (ఐ) లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు, (2022) 8 SCC 771** మరియు **ఢిల్లీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ద్వారా సెక్రటరీ, ల్యాండ్ అండ్ బిల్డింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ మరియు ఇతరులు(2022) 7 ఎస్సిసి 470** కేసులో తదుపరి తీర్పుల్లో ఈ కోర్టు

అనుసరించింది, తదుపరి కొనుగోలుదారుకు సేకరణ మరియు/లేదా కొనుగోలును సవాలు చేసే హక్కు లేదు.

పై సమర్పణలు చేస్తూ, పై నిర్ణయాలపై ఆధారపడి, ప్రస్తుత అప్పీలును అనుమతించాలని వేడుకుంటున్నారు.

3. భూసేకరణ చట్టం, 1894 ప్రకారం భూసేకరణ ప్రక్రియ ముగిసిన తర్వాత వారు ప్రశ్నార్థకమైన భూమిని కొనుగోలు చేశామని వాదించే స్థితిలో లేరని అసలు రిట్ పిటిషనర్లు-ప్రతివాదుల తరుపున హాజరైన న్యాయదివాది పేర్కొన్నారు. అసలు రిట్ పిటిషనర్ల తరపున వాదిస్తున్న న్యాయవాది కూడా సరైన పట్టా పత్రాన్ని ఎత్తి చూపే స్థితిలో లేరు. జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ, వీలునామా, రశీదు తదితరాల ఆధారంగా అసలు రిట్ పిటిషనర్లు ఉపశమనం పొందారని, అందువల్ల అసలు రిట్ పిటిషనర్లకు ఎలాంటి నామము ఇవ్వలేరని హైకోర్టులో దాఖలైన పిటిషన్లోని అంశాలను బట్టి తెలుస్తోంది.

4. ఏది ఏమైనా, ప్రతివాదులు తదుపరి కొనుగోలుదారులు అని చెప్పవచ్చు. శివ్ కుమార్ అండ్ ఏఎన్ఆర్ (సుప్ర), విషయంలో ఈ కోర్టు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం, దీనిని .. తరువాత గాడ్ ఫ్రే ఫిలిప్స్ (ఐ) లిమిటెడ్ అండ్ ఓర్స్ (సుప్ర) మరియు పవన్ కుమార్ & ఓర్స్. (సుప్రా) మరియు ఇతర నిర్ణయాలలో కూడా విషయంలో ఈ కోర్టు దీనిని అనుసరించింది, తదుపరి కొనుగోలుదారుకు పునరావాసం/కాలం చెల్లిన పునరావాసంను సవాలు చేసే అధికారం లేదు. ఈ

నేపథ్యంలో, భూసేకరణను నిలిపివేయాలని కోరుతూ అసలు రిట్ పిటిషనర్లు దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ ను విచారణకు స్వీకరించడంలో హైకోర్టు పూర్తిగా తప్పు చేసింది. పైన పేర్కొన్న ప్రాతిపదికన, మాత్రమే హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును, ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాలి.

5. పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా, ప్రస్తుత అప్పీలు విజయవంతమవుతుంది. హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆక్షేపిత తీర్పును, ఉత్తర్వులను రద్దు చేయబడి, కొట్టివేయబడింది. హైకోర్టు ఆక్షేపిత తీర్పు, ఉత్తర్వుల ప్రకారం ప్రశ్నార్థకమైన భూమికి సంబంధించి భూసేకరణ ప్రక్రియలో ఎలాంటి లోపం ఉండకూడదు.

తదనుగుణంగా, ప్రస్తుత అప్పీలుకు అనుమతి ఉంది. అయితే, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వులు ఉండవు..

పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని కూడా పరిష్కరిస్తారు.

[MR షా, న్యాయమూర్తి]

[CT రవికుమార్, న్యాయమూర్తి]

న్యూఢిల్లీ;

మార్చి 24, 2023.